

Chuẩn Bị Cho Cuộc Triển Lãm và Đón Tết Tân Mão

Chỉ còn chưa đầy 2 tháng nữa là tới ngày triển lãm hoa lan do hội Hoa lan Newport Harbor Orchids tổ chức tại thương xá Westminster vào ngày 28-29- và 30 tháng giêng năm 2011. Sau đó một tuần sẽ là ngày mừng 1 Tết Tân Mão vào ngày 3-2-2011.

Cũng như mọi năm, Hội Hoa Lan Việt Nam thường tham dự những cuộc triển lãm do các hội hoa lan địa phương tổ chức như Fascination of Orchids hay Newport Harbor Orchids. Sự hiện diện của chúng ta trong các buổi triển lãm này rất cần thiết để góp mặt với cộng đồng chung và trong những kỳ tổ chức vừa qua, Hội của chúng ta đã gây được một tiếng vang nho nhỏ.

Muốn đạt được những thành quả tốt đẹp như vậy, chúng ta cần phải chuẩn bị ngay từ bây giờ.

Chọn những cây có thể nở hoa vào ngày triển lãm. Những cây này thường thuộc các loại Cattleya, Cymbidium, Dendrobium, Paphiopedilum v.v.v... hiện đang có nụ.

Thời tiết miền Nam California vào mùa này khá lạnh, thỉnh thoảng lại có những cơn mưa trái mùa không cần thiết và có hại cho lan. Ban đêm nhiệt độ ở vào khoảng trên, dưới 40 F hoặc có khi xuống tới mức đông đá. Nếu bị ướt, nụ hoa sẽ bị thui chột, lá lan bị đọng nước sẽ tạo thành những đốm đen không có cách nào tẩy bỏ, rễ lan có thể bị đóng đá và chết. Muốn tránh trường hợp này chúng ta cần mang cây vào chỗ có mái che hoặc dùng những tấm nylon, hay vải bạt để che chở cho lan khỏi bị ướt.

Đến ngày triển lãm, may ra có khoảng mười cây nở hoa, mà trong số đó chỉ có một vài cây có thể đem ra triển lãm được. Vì vậy trong giới trồng lan Hoa kỳ đã truyền tụng câu: Hoa lan của chúng ta thường tàn trước ngày triển lãm, hoặc sẽ mãn khai sau ngày bế mạc.

Tuy vậy chúng ta cũng có thể ép cho hoa nở sớm hơn hoặc chậm hơn nếu chúng ta có phương tiện và chịu khó một chút. Xin hãy xem chi tiết trong bài Mang Lan đi Triển lãm như sau.

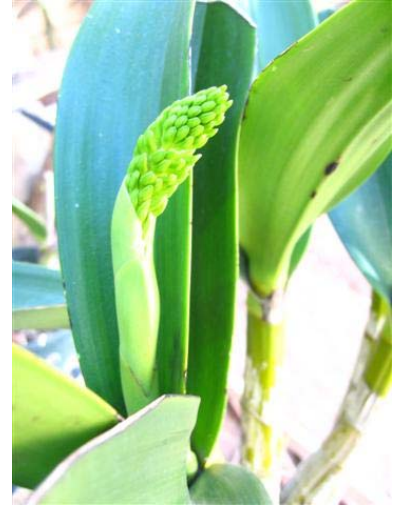
MUỐN CHO HOA NỞ SỚM HƠN

Chúng ta đều biết rằng nếu muốn cho hoa nở sớm hơn cần phải tăng thêm nhiệt độ. Khi còn cách Hội hoa lan Fascination of International Orchid Show một tháng, hãy chọn một vài cây thường nở hoa vào dịp này. Đó là Dendrobium của Úc hay Cymbidium hay là Cattleya hay Laelia. Khi đó nụ hoa Dendrobium speciosum vừa mới nhú ra khoảng 3-4 inches (7- 10 phân) và phải 2-3 tháng sau mới nở dưới nhiệt độ của miền nam California trung bình là 50 F (10 C) vào ban đêm và 65 F (18.3 C) cho ban ngày.

Do đó cần mang lan vào trong nhà để thúc ra hoa nở kịp vào ngày triển lãm, chúng ta phải chú ý những điểm sau.

ÁNH SÁNG

Để lan gần cửa sổ có ánh sáng mặt trời chiếu vào. Nếu không, chỉ cần 2 chiếc đèn ống dài 48” trong 8-10 giờ là đủ. Nên nhớ tắt đèn vào ban đêm. Giai đoạn này lan không cần nhiều ánh sáng cho lắm.

NHIỆT ĐỘ

Nhiệt độ trong nhà vào mùa này vì có mở máy sưởi cho nên thông thường trên dưới 70 F (21 C), như vậy trong 3-4 ngày đã thấy mầm hoa tăng trưởng rõ rệt. Khoảng 20 ngày sau bông hoa đầu tiên đã nở và sẽ mãi khai trong vòng 1 tháng.

Nếu thấy hoa chậm nở, hãy tăng nhiệt độ trong nhà lên 73 F (22.8 C) rồi 75 F (23.9 C) hoặc dùng một lò sưởi nhỏ. Lò sưởi phải để xa và không được hướng vào cây. **Thay đổi nhiệt độ quá đột ngột sẽ làm cho nụ hoa bị thui chột.**

Nếu hoa nở quá sớm có thể bỏ lan ra ngoài nhưng đừng để lan bị ướt hoặc bỏ túi nước đá ở gốc cây.

ĐỘ ẨM

Không khí trong nhà quá khô, cần phải tăng thêm độ ẩm bằng cách phun nước nhiều lần trong ngày bằng bình phun hay một máy phun hơi ẩm. Nếu nước không được tốt sẽ để lại cặn trên mặt lá, nên dùng nước cất hơi (distillation water). Không nên tưới quá thường xuyên, nên nhớ cây cần độ ẩm hơn là cần tưới nước.

KHÔNG KHÍ

Lan không ưa không khí tù hãm, nên dùng một chiếc quạt nhỏ hay để lan ở nơi có người hay qua lại sẽ làm cho không khí chuyển động.

SỬA SOẠN CHO CÂY

Hãy sửa soạn cho cây lan như trang điểm cho cô dâu vào ngày cưới. Trước hết phải cắt bỏ lá già, bóc hết cuống lá đã khô héo. Đầu lá bị cháy nâu đen vì phân bón, đừng cắt ngang mà hãy cắt theo hình lá cây để cho có mỹ thuật hơn.

Nhỏ hết cỏ dại, lau chùi lá và chậu cho thật sạch. Xong rồi xịt thuốc làm cho bóng (leaf shiner) hoặc dùng sữa tươi cho vào bình xịt hoặc lau trên lá.

Nếu triển lãm ở trong phòng quá lâu dài, nên chú ý đến độ ẩm vì nếu ẩm độ quá thấp sẽ làm cho hoa chóng tàn. Do đó nên mang theo một bình phun nước nhỏ, phun vào gốc cây hay lá, **tránh phun thẳng vào hoa.**

Một đôi khi ốc sên hay trứng rệp (aphid) sẽ sinh nở trong môi trường ẩm áp, cho nên cần kiểm soát kỹ lưỡng trước khi mang cây đi triển lãm và canh chừng trong lúc triển lãm. Nếu có rệp (aphid) hãy dùng cồn (Alcohol 70%) phun, rệp sẽ chết hết. Nên nhớ những cây lan có rệp sẽ bị ban Giám Khảo loại bỏ không chấm.

Nên mang những cây nguyên thủy tuy hoa không nhiều, không đẹp nhưng ít người có, do đó những cây này thường hay thắng giải.

Khi điền phiếu tham dự giải thưởng, hãy phân chia những cây lan cùng một loài ra nhiều giải. Thông thường mỗi loại hoa, Ban Tổ chức thường chia ra giải Nhất, Nhì, Ba theo các thể loại như sau:

- Species: dành cho những giống nguyên thủy.
- First bloom: dành cho cây nở hoa lần đầu.
- Shade of flowers dành cho các màu sắc riêng biệt như: Vàng, Đỏ, Xanh, Trắng v.v...

Ngoài ra còn có giải Best of the Section dành cho cây lớn nhất hay đẹp nhất. Giải này thường do Ban Giám Khảo mà không cần phải điền phiếu dự thí. Nói tóm lại khi mang hoa dự thí, nên coi kỹ điều lệ của Ban Tổ chức, nhưng xin đừng quá đặt nặng vấn đề đoạt giải hay không?

Chúng ta nên ghi nhớ trong lòng câu nói bất hủ của Bá Tước De Coubertin, người khai sinh ra Thế Vận Hội: “Điều quan trọng là tham dự, chứ không phải là để thắng giải.” Thể Thao còn có đồng hồ, thước đo và bàn thắng bàn thua để phân tranh ngôi thứ. Còn các tiêu chuẩn định vị hoa lan hãy còn chưa chính xác cho lắm cho nên tùy thuộc vào Giám khảo nhưng các vị này có người thích loài lan này, người lại ưa thích màu sắc kia hay hương thơm riêng biệt cho nên khó lòng tránh khỏi chuyện thiên vị.

Mang hoa đi triển lãm là để chia sẻ niềm vui với những người khác, để làm đẹp cho đời sống, để đóng góp một phần nhỏ nhỏ cho xã hội mới mà chúng ta đã được thừa hưởng quá nhiều trong mọi lãnh vực. Chúng ta không thể chỉ biết hưởng thụ mà không biết đóng góp.

Nguyễn Hưng Yên